

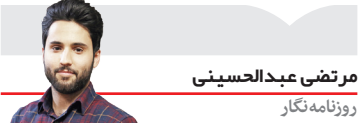
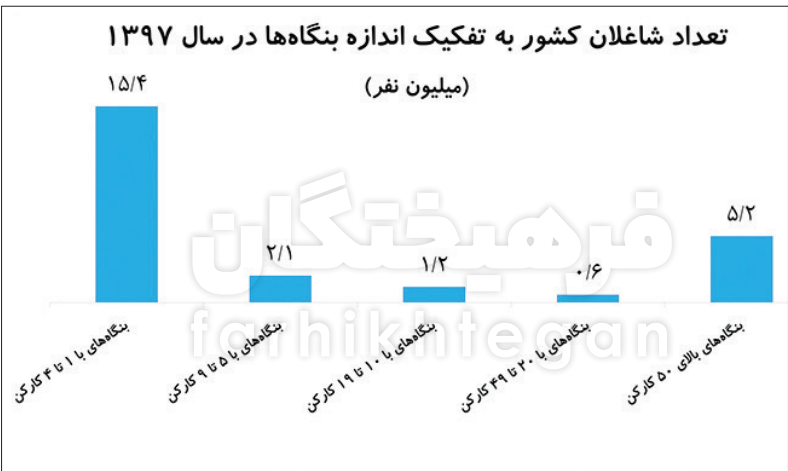
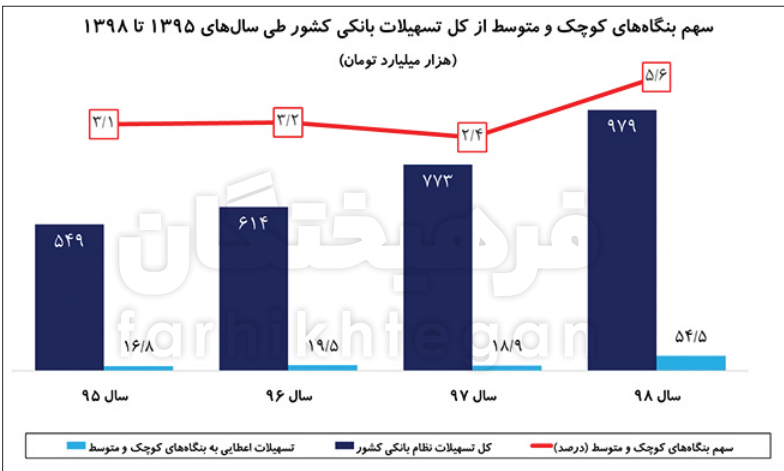
سهام بنگاه‌های کوچک از تسهیلات بانکی ناعادلانه است

بنگاه‌های کوچک؛ ۷۹ درصد اشتغال، ۶ درصد سهم وام

سهام SMEها از کل تسهیلات بانکی کشور فقط ۵/۵ درصد

نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد اصلی‌ترین مانع در ادامه حیات بنگاه‌های کوچک و متوسط را می‌توان مشکل تأمین مالی دانست. لازم به ذکر است که شکاف مالی بین بنگاه‌های کوچک و متوسط و بانک‌ها در اغلب بازارهای مالی دنیا وجود دارد، اما این شکاف در ایران بسیار بیشتر از سایر کشورهاست. وجود این شکاف، رشد و گسترش بنگاه‌های کوچک و متوسط را در کشور دچار مشکل می‌کند و این سازوکار باعث می‌شود فقط بنگاه‌های بزرگ در بازار باقی بمانند. حضور پررنگ بنگاه‌های بزرگ اقتصادی منجر به تأثیرپذیری مضاعف فضای کسب‌وکار کشور از شوک‌های اقتصادی می‌شود. این فرآیند به دلیل عدم انعطاف بنگاه‌های بزرگ در برابر شوک‌های اقتصادی رخ می‌دهد و این درحالی است که رشد بیشتر بنگاه‌های کوچک و متوسط در فضای کسب‌وکار کشور، انعطاف‌پذیری و عکس‌العمل مناسب در برابر شوک‌های اقتصادی را امکان‌پذیر خواهد کرد. اولین قدم برای پرداختن به مشکل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط داشتن اطلاعات آماری دقیق از وضعیت تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط است که متأسفانه در کشور این آمار موجود نیست.

اماداده‌های منتشرشده از سوی بانک مرکزی در سال ۱۳۹۸ حاکی از تأمین مالی ۳۷ هزار و ۴۶۲ بنگاه اقتصادی کوچک و متوسط با تخصیص مبلغی معادل ۵۴ هزار و ۷۰۲ میلیارد تومان توسط شبکه بانکی است که تنها ۶ درصد از کل تسهیلات ارائه‌شده در این سیستم را شامل می‌شود. این درحالی است که این عدد تنها ۵/۵ درصد از کل تسهیلات اعطایی از سوی سیستم بانکی در سال ۱۳۹۸ که حدود ۹۷۰ هزار میلیارد تومان است، تشکیل می‌دهد. از طرفی براساس دستورالعمل‌های بانک مرکزی بنا بر اینست که حداقل ۱۰ درصد از تسهیلات اعطایی سیستم بانکی در اختیار بنگاه‌های کوچک و متوسط قرار بگیرد که این مسأله تنها در سال ۹۸، بلکه در سال‌های قبل‌تر نیز رعایت نشده است. براساس آمار در سال ۹۷، درحالی ۱۹ هزار میلیارد تومان تسهیلات به این بنگاه‌ها اعطا شده که کل تسهیلات سیستم بانکی حدود ۷۷۳ هزار میلیارد تومان بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۶ از کل ۶۱۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی کشور، ۱۹/۵ هزار میلیارد تومان آن به بنگاه‌های کوچک داده شده و در سال ۱۳۹۵ نیز از کل ۵۴۹ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی کشور ۱۶/۸ هزار میلیارد تومان به این بنگاه‌ها اختصاص داده شده است. بنابراین مشخص است بنگاه‌های کوچک و متوسط کشور که حدود ۸۰ درصد اشتغال کشور را تأمین می‌کنند طی سال‌های اخیر و به‌ویژه در دوسال ۹۸ و ۹۷ که جزء سخت‌ترین سال‌های اقتصادی کشور بوده، تنها کمتر از ۶ درصد از کل تسهیلات اعطایی نظام بانکی را دریافت کرده و در عین حال آسیب‌های فراوانی دیده است. این درحالی است که با توجه به رونق بازار سهام علاوه بر تأمین مالی از سوی سیستم بانکی، تأمین مالی از سوی بازار سهام نیز باید مورد توجه سیاست‌گذاران قرار بگیرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود در شرایط کنونی اقتصاد کشور و همچنین فشارهای تحریمی، نجات بنگاه‌های کوچک و متوسط با استفاده از نظام بانکی و بازار سهام در دستور کار قرار گیرد و هرچه زودتر از آب رفتن این بخش بزرگ اقتصاد کشور جلوگیری شود.

مرتضی عبدالعسینی روزنامه نگار

ساختار اقتصاد ایران به گونه‌ای است که صنایع بزرگ حدود ۲۰ درصد از پتانسیل‌های بالقوه صنعتی تولیدی ایران را به خود اختصاص داده و ۸۰ درصد باقی‌مربوط به صنایع کوچک و متوسط است، با این حال گرچه آماری از میزان تسهیلات صنایع بزرگ چندان در دست نیست، اما بررسی آمارهای بانک مرکزی ایران نشان می‌دهد طی سال‌های گذشته از کل تسهیلات نظام بانکی کشور، کمتر از ۶ درصد آن در اختیار صنایع کوچک و متوسط قرار گرفته است. اهمیت صنایع کوچک و متوسط در کشور به دلیل این است که این بنگاه‌ها در مجموع به لحاظ تعدادی، بیش از ۸۰ درصد از بنگاه‌های موجود کشور و در بخش اشتغال نیز ۱۹/۳ میلیون نفر از ۲۴ میلیون شاغل کشور (سهم ۷۹ درصدی از کل اشتغال کشور) را در خود جای داده است. این بنگاه‌ها که کلید عبور از شرایط‌های تحریمی و فشارهای خارجی بوده و همچنین شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ تحت تأثیر مسائل بیرونی و بحران‌های اقتصادی نبوده و در حال حاضر با بی‌مهری در کشور در وضعیت نامطلوبی قرار گرفته‌اند. یکی از موارد توجه به این بخش، تأمین مالی و تسهیلات ارائه شده به آنهاست که در مقایسه با بنگاه‌های بزرگ رقم خاصی محسوب نمی‌شود. به عنوان مثال در سال ۱۳۹۸ از مجموع ۹۷۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات اعطا شده در سیستم بانکی تنها ۵۴ هزار میلیارد (کمتر از ۶ درصد) در اختیار بنگاه‌های کوچک و متوسط قرار گرفته است. بنابراین با توجه به شرایط کنونی و بحران اخیر اقتصادی کشور، بنگاه‌های کوچک و متوسط که بیش از ۸۰ درصد اشتغال ما را چنان‌که نظر اشتغال و چه به لحاظ تعداد بنگاه تشکیل می‌دهند، نیازمند حمایت دولت و سیستم بانکی بوده، حمایت‌هایی که تا به حال به خوبی انجام نشده چرا که با وجود رونق در بازار سهام و همچنین بالا رفتن ذخایر بانکی، سیاست‌گذاران می‌توانستند از هر دو طریق حمایت مالی و تأمین مالی این بخش بزرگ از اقتصاد ایران را حمایت کنند که به هر روی تا به حال صورت نگرفته است. در این گزارش برای نمونه اشاره کرده‌ایم در کشور ترکیه که در آن صنایع و بنگاه‌های اقتصادی تحول چشمگیری در دهه‌های اخیر تجربه کرده‌اند، به لحاظ عددی، بیش از ۹۸ درصد بنگاه‌های فعال این کشور جزء همین بنگاه‌های کوچک و متوسط هستند.

۱/۷ میلیون نفر نیروی کار سرخورد از بازار خارج شدند

از مهم‌ترین موضوعات اقتصادی هر کشور که می‌تواند با توجه به آن به شاخص‌های توسعه یافتگی آن پی‌برد، اشتغال و موضوع بیکاری است. یافته‌ها براساس نتایج دفتر جمعیت نیروی کار و سرشماری از طریق طرح آمارگیری از ویژگی‌های اشتغال و بیکاری خوار در بهار سال ۹۹ درحالی منتشر شد که شیوع ویروس کرونا در اسفند سال گذشته موجب تعطیلی تعداد زیادی از کسب‌وکارهای کوچک و کاهش فعالیت‌های تولیدی در صنایع بزرگ‌تر شد که تا تأثیر این عامل در شکل‌گیری بیکاری موقت و دائم بسیاری از افراد نمی‌توان چشم‌پوشید. براساس این گزارش نرخ بیکاری در بهار سال ۹۹ به ۹/۸ رسیده که نسبت به زمستان ۹۸، کاهش ۰/۹ درصدی را نشان می‌دهد. تا اینجای کار وضعیت ظاهراً خوب است، اما بهار سال جاری تعداد شاغلان کشور نسبت به زمستان سال گذشته کاهش ۵۰۰ هزار نفری و نسبت به مدت مشابه بهار سال ۱۳۹۸ کاهش نزدیک به ۱/۵ میلیون نفری را نشان می‌دهد و همچنین جمعیت فعال کشور (مجموع بیکاران و شاغلان) هم به ۲۵/۵ میلیون نفر در بهار اسفند رسیده که نسبت به زمستان سال ۹۸ کاهش ۱/۷ میلیونی و نسبت به بهار ۹۸ کاهش دومیلیونی داشته است، یعنی بسیاری از افراد از پیدا کردن شغل ناامید شده‌اند و ورودی جمعیت در سن کار به بازار کار برای مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی کم شده است. حاصل همه اینها کاهش نرخ بیکاری و افزایش جمعیت غیرفعال بوده است که بررسی‌ها در ادامه این گزارش تضعیف بنگاه‌های کوچک و متوسط را دلیل اصلی این مسأله می‌داند. در واقع با توجه به آنکه بخش بزرگی از درآمد اقتصادی کشور در بنگاه‌های بزرگی که عمدتاً دولتی، شبه‌دولتی و وابسته به نهاد‌های بزرگ اقتصادی همچون بانک‌ها هستند، متمرکز است، بنگاه‌های کوچک و متوسط با آنکه بیش از ۸۰ درصد اشتغال را دربردارند به آن اندازه‌ای که درآمد و نه از حمایت‌های لازم برخوردارند. همین امر سبب کاهش روزافزون اشتغال در این بخش شده و آنجا که ورود به بنگاه‌های دولتی کار آسانی نیست، بسیاری از نیروی کار بنگاه‌های تضعیف‌شده و شکست‌خورده کوچک و متوسط به جمعیت غیرفعال کشور اضافه می‌شوند.

SMEها ستون فقرات اشتغال و تولید

بنگاه‌های کوچک و متوسط (SME) نهاد‌های محدود اقتصادی هستند که از طریق تجمیع منابع مالی خرد، کارآفرینی و پیوند با صنایع، زمینه‌های توسعه اقتصادی و پیشرفت را فراهم می‌آورند. در تعریف جهانی، این کسب‌وکارها به بنگاه‌هایی اطلاق می‌شود که دارای حداکثر ۳۰۰ نفر نیرو باشند و فروش کل سالانه آن از ۱۵ میلیون دلار متجاوز نمی‌شود و تعریف داخلی آن با وجود تفاوت‌های سلیقه‌ای هر سازمان در شاخص «تعداد نیروی کار مشترک» است. به عنوان نمونه در طبقه‌بندی اداره آمار بانک مرکزی واحدهای با کمتر از ۱۰ کارکن «خرد»، ۱۰ تا ۴۹ کارکن «کوچک»، ۵۰ تا ۹۹ کارکن «متوسط» و بالاتر از ۱۰۰ کارکن «بزرگ» نامیده می‌شوند. این بنگاه‌ها در افزایش متغیرهایی مانند رشد اقتصادی، اشتغال، تولید ثروت و کاهش فقر در کشورها نقش حیاتی دارند. از سوی دیگر، درصد بالایی از نیروی کار هر کشور در بنگاه‌های کوچک و متوسط فعالیت می‌کنند و از همین رو باید دولت‌ها و سیاست‌گذاران با حساسیت بالایی به عملکرد آنها نظارت داشته باشند. ظرفیت موجود در این بنگاه‌ها برای خلق فرصت‌های شغلی جدید و به کار گرفتن نیروهای بیکار یکی از دیگر کارکردهای این بنگاه‌هاست که منجر به کاهش نرخ مشارکت نیروی کار در شغل‌های کاذب و غیررسمی نیز می‌شود. در واقع این مکانیسم منجر به کاهش نرخ بیکاری شده و یک راهبردمهم برای هدایت بخش غیررسمی بازار به بخش مولد اقتصاد است. به عنوان نمونه براساس آمار کمیسیون اروپا، ۸۳ درصد از خلق فرصت‌های شغلی جدید در اتحادیه اروپا در پنج سال منتهی به سال ۲۰۱۸ برعهده بنگاه‌های کوچک و متوسط بوده است. با این حال بنگاه‌های کوچک و متوسط تحت تأثیر عوامل خارجی و داخلی قرار دارند که تضعیف آنها در نهادهای منجر به کاهش رشد اقتصادی، تولید و اشتغال خواهد شد. این عوامل که به دودسته خارجی و داخلی تقسیم شده‌اند، می‌توانند حتی این بنگاه‌ها را به مرز ورشکستگی بکشانند و اجازه ادامه فعالیت را به آنها ندهند. عوامل بیرونی که به طور مشخص عامل تضعیف این بنگاه در ایران محسوب می‌شود، عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و قانونی هستند که جز از سوی سیاست‌گذاران نمی‌توان آن را کنترل کرد. برخی از این عوامل عبارتند از رقابت، بحران اقتصادی، رفتار مصرف‌کننده، سیاست‌های دولتی، دسترسی به منابع مالی، موقعیت جغرافیایی و فساد که در این گزارش بررسی اهمیت این بنگاه‌ها در کشور و جهان، بیشتر به نقش مخرب دسترسی به منابع مالی، سیاست‌های دولتی اشاره شده است.

۸۵ درصد بنگاه‌های کشور کوچک و متوسط هستند

همان‌طور که گفته شد صنایع کوچک و متوسط نقش پررنگی در توسعه اقتصادی کشورها دارد، اما این پتانسیل در کشور ما به فراموشی سپرده شده و با توجه به بحران‌های اقتصادی و کرونایی اخیر در معرض تهدید جدی قرار گرفته است. یکی از معیارهایی که می‌توان براساس آن وضعیت بنگاه‌های کوچک و متوسط کشور را ارزیابی کرد، تعداد این بنگاه‌ها در مقایسه با کل بنگاه‌های موجود در کشور است. براساس سالنامه مرکز آمار ایران تعداد کارگاه‌های صنعتی خصوصی و عمومی به تفکیک تعداد کارکنان تا پایان سال ۹۶ منتشر شده است. این آمار نشان می‌دهد مجموع بنگاه‌های کوچک و متوسط از کل بنگاه‌های صنعتی کشور طی سال‌های ۹۲ تا ۹۶ حدود ۹۰ درصد بوده است. به عنوان نمونه در سال ۹۶ تعداد بنگاه‌های صنعتی کوچک (۱۰ تا ۴۹ نفر) حدود ۲۴ هزار و ۱۶۰ بنگاه، بنگاه‌های متوسط (۵۰ تا ۹۹ نفر) سه هزار و ۱۵۴ بنگاه و بنگاه‌های بزرگ به تعداد (۱۰۰ نفر و بیشتر) تقریباً سه هزار و ۳۰۰ بوده است. بنابراین از مجموع ۳۰ هزار و ۳۰۰ بنگاه صنعتی موجود در کشور در سال ۲۷،۹۶ هزار و ۳۰۰ بنگاه آن را بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل داده‌اند. آمارهای منتشرشده چنین نسبت‌هایی را در سال

تعداد کارگاه‌های («صنعتی») دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر بر حسب تعداد شاغلان					
سال	تا ۴۹ نفر	۵۰ تا ۹۹ نفر	۱۰۰ نفر و بیشتر	جمع کل بنگاه‌ها	نسبت بنگاه‌های کوچک و متوسط (درصد)
۱۳۹۲	۲۴۸۱۳	۳۰۸۲۸	۲۸۶۵۰	۳۰۵،۷۰۱	۹۵/۷
۱۳۹۳	۲۵۳۰۷	۲۹۶۷۲	۲۸۹۳۳	۳۱۱،۱۶۷	۹۵/۷
۱۳۹۴	۲۷۱۰۶	۳۳۳۷۱	۲۹۸۸۵	۳۳۳،۴۶۲	۹۱/۱
۱۳۹۵	۲۴۹۸۱	۳۳۳۳۲	۲۹۹۵۵	۳۱۱،۳۰۹	۹۵/۴
۱۳۹۶	۲۴۶۱۴	۳۱۵۴۴	۳۰۱۰۷	۳۰۵،۳۳۲	۹۵/۱
۱۳۹۷	منتشر نشده	منتشر نشده	منتشر نشده	۲۹،۶۵۵	۸۹/۷
۱۳۹۸	منتشر نشده	منتشر نشده	منتشر نشده	۲۸،۹۴۴	۸۹/۳

۷۹ درصد شاغلان ایران در SMEها فعالیت می‌کنند

معیار دیگری که می‌توان براساس آن وضعیت بنگاه‌های کوچک و متوسط کشور را ارزیابی کرد، درصد اشتغال بنگاه‌های کوچک و متوسط نسبت به کل اشتغال است براساس اطلاعات موجود در سال ۱۳۹۰ درصد اشتغال بنگاه‌های کوچک و متوسط نسبت به کل شاغلان بنگاه‌های صنعتی ۷۰ درصد است. این درحالی است که ۸۵ درصد از بنگاه‌های صنعتی خصوصی کشور را طی این سال بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند. همچنین براساس اطلاعات موجود در سال ۹۷ (آخرین اطلاعات منتشرشده) از مجموع ۲۴ میلیون و ۵۰۰ هزار نیروی کار مشغول در کشور، در حدود ۱۹ میلیون ۳۰۰ هزار نفر در بنگاه‌های کوچک و متوسط که کمتر از ۵۰ نفر هستند، فعالیت دارند و تنها ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در بنگاه‌های بزرگ مشغول به کار بوده‌اند. در واقع SMEها سهم ۷۸ درصدی در اشتغال کشور را دارند و مشخص است که نسبت اشتغال در بنگاه‌های کوچک و متوسط به کل اشتغال بنگاه‌ها طی سال‌های ۹۰ تا ۹۷ افزایش یافته است. بر این اساس با توجه به اینکه بیش از ۹۰ درصد بنگاه‌های صنعتی کشور را بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند، این بخش از توجه بیشتری باید برخوردار باشد. به نظر می‌رسد که بالا بودن نیروی کار مشغول در بنگاه‌های کوچک و متوسط به چالش‌های موجود در این بنگاه‌ها در کشور ما می‌افزاید و به همین دلیل باید مورد حمایت‌های دولت و سیستم اقتصادی بانکی قرار بگیرد.

جایگاه جهانی SMEها

در منابع بین‌المللی بنگاه‌های کوچک و متوسط به شرکت‌های مستقلی اطلاق می‌شود که تعداد معینی نیروی کار استخدام می‌کند که این تعداد

مدرك فارغ التحصيلی اينجانب مه‌ران مه‌جورى سپاه‌كل فرزند قهرمان به شماره ملى ۴۳۲۳۳۴۶۵۷۳ صادره از قزوین در مقطع کارشناسی ناپيوسته رشته مهندسى تكنولوجى الكترونك م صادره از واحد دانشگاهى كرج به شماره ۱۰۴۳۲ مفقود گرديده است و فاقد اعتبارى مى‌باشد. از اينپنده تقاضا مى‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامى واحد كرج به نشانى كرج، رجاىى شهر، تقاطع بلوار شهيد مودن و استقلال، مجتمع دانشگاهى اميرالمومنين ارسال نمايد.

سند و برگ سبز موتورسيكلت به‌رو مدل ۹۳ به رنگ مشكى به شماره موتور ۲۴۴۴۲۴۲۴/۱۲۴۴۸ و به شماره تنه ۱۹۷۴۱۹۷۴۸۳۱۹۷۴۸ و به شماره پلاك ۲۲۷۱۴-۵۶۸ به نام محمدرضا بصيرى مفقود و از درجه اعتبار ساقط مى‌باشد.

آگهی مناقصه عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر در نظر دارد، موارد ذیل را به شرح اسناد مربوطه از طریق مناقصه عمومی به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید:

- تعمیر و نگهداری تأسیسات
- مهلت دریافت اسناد:** از تاریخ درج آگهی به مدت ۱۰ روز کاری
- محل اجرا:** مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر
- محل دریافت اسناد:** خمینی شهر، منظره، انتهای بلوار دانشجو، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر، ساختمان کتابخانه مرکزی، امور قراردادها، تلفن تماس: ۰۳۱-۳۳۶۶۰۰۱ داخلی ۲۲۳۷
- لذا از کلیه اشخاص واجد شرایط دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس مذکور مراجعه نمایند.
- شرایط مناقصه:** هزینة چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- دانشگاه در رد یا قبول هر يك یا تمامی پیشنهادها مختار است. مبلغ خرید اسناد ۳۰۰٫۰۰۰ ریال می‌باشد و مبلغ ضمانت‌نامه شرکت در اسناد مناقصه مشخص شده است.
- امور قراردادهای دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر**